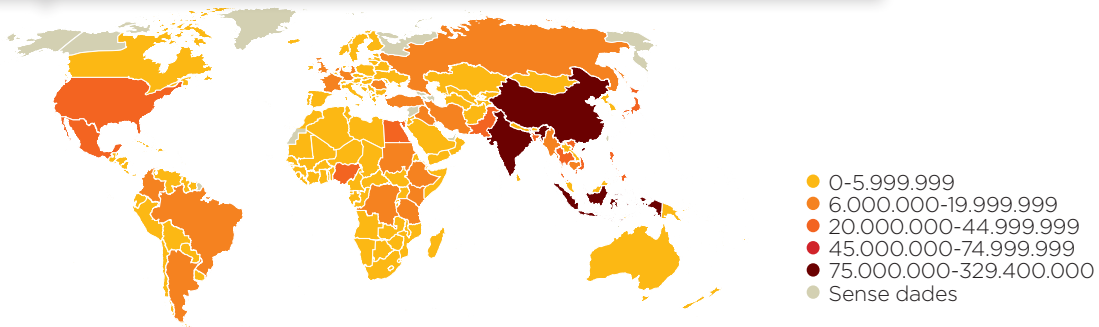

ELS ESTRALLS DE L'AIGUA EN ELS MÉS POBRES

Arran del canvi climàtic augmenta la freqüència de les sequeres i les inundacions. Actualment, el risc d'inundació afecta ja 3.000 milions de persones –4 de cada 10 habitants del planeta– repartits en 110 països. Les inundacions responen a factors naturals, com les pluges torrencials, els monsons o els ciclons, als quals més recentment se sumen les inundacions costaneres causades per l'augment del nivell del mar, amb especial incidència en els estats insulars del Pacífic. El seu impacte destructiu es multiplica a les conques dels grans rius (com el Nil, el Iang-Tsé, el Mekong, l'Indus o el Ganges) ja que, històricament, a les seves ribes s'han format grans nuclis de població.

En regions com l'Àsia meridional o l'Àfrica, la devastació que causen les catàstrofes naturals s'afegeix a altres crisis socials i polítiques –a més de les ambientals– agreujant les taxes de pobresa i el risc per a la salut, i dificulten l'accés a l'educació i la seguretat humana bàsica. La incapacitat de l'Estat de respondre a aquestes crisis obre la porta a la proliferació de grups insurgents o violents i sembla la llavor de futurs conflictes.

POBLACIÓ TOTAL EXPOSADA AL RISC D'INUNDACIONS (PERSONES, 2020)

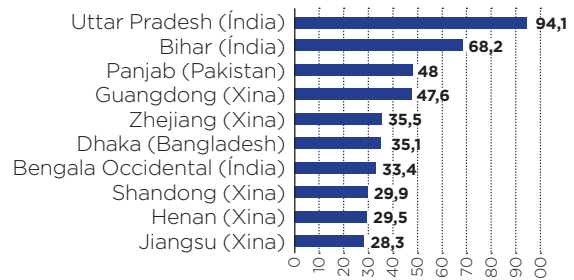
EL RISC D'INUNDACIÓ ÉS RELATIU

En termes absoluts, els països amb una major exposició a les inundacions coincideixen amb aquells que presenten una major concentració de població a les conques fluvials (Bangladesh, Egipte, Vietnam, la Xina o l'Índia) o a les regions costaneres (Indonèsia o el Japó). En termes relatius, tanmateix, hi intervenen uns altres factors; per exemple, els Països Baixos és el país amb una major proporció d'habitants potencialment exposats (58,7%), però el país disposa d'infraestructures potents i capdavanteres que dilueixen aquest perill. La situació és molt diferent al Vietnam, on les mesures adoptades –com és la construcció d'un dic de 2.600 km– no semblen suficients per evitar que el 46% de la població que resideix en zones inundables estigui a resguard de les catàstrofes. L'Àsia meridional és la regió que presenta una situació més greu, ja que hi conflueixen molts dels factors esmentats i, a més a més, la seva proximitat amb les glaceres de l'Himàlaia, que es fonen ràpidament, alterant les artèries fluvials vitals per al subcontinent.

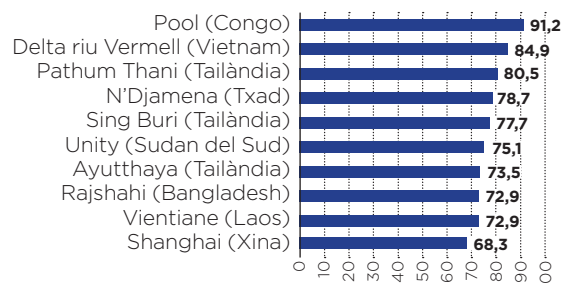
Elaborat per: CIDOB.

Font: Rentschler, J., Salhab, M. & Jafino, B.A. «Flood exposure and poverty in 188 countries». *Nat Commun* 13, 3527 (2022). <https://doi.org/10.1038/s41467-022-30727-4>. Yong Nie et al. «Glacial change and hydrological implications in the Himalaya and Karakoram». *Nature Reviews*, Vol. 2, febrer de 2021. Chris Mooney i Niha Masih. «Deadly floods in India point to a looming climate emergency in the Himalayas». *The Washington Post*, 19 de febrer de 2021. Jun Rentschler i Melda Salhab, *People in Harm's Way, Flood Exposure and Poverty in 189 Countries*, Banc Mundial, octubre de 2020.

NOMBRE DE PERSONES EXPOSADAES A UN RISC ALT D'INUNDACIÓ (EN MILIONS)

POBLACIÓ AMB EXPOSICIÓ ELEVADA A LES INUNDACIONS (% DEL TOTAL)

EL DESGEL DELS HIMÀLAIES: UNA AMENÇA PER A LES CONQUES HIPERPOBLADES

L'Himàlaia s'estén des d'Afganistan a l'oest fins a Myanmar a l'est, coronant les conques fluvials de grans rius com el Ganges, l'Indus i el Brahmaputra, on resideixen 1.500 milions de persones. A conseqüència del canvi climàtic, algunes de les principals glaceres que abasteixen els grans rius del continent es fonen ràpidament, fet que augmenta el risc d'inundacions, amb conseqüències catastròfiques degut a la construcció de centrals hidroelèctriques i de preses, la tala de boscos i la caòtica edificació de barris precaris i en zones inundables. Aquest és el cas dels estats indis de Bihar, Uttar Pradesh i Bengala Occidental, així com del Punjab pakistanès, o del districte de Dakha, a Bangladesh, on dos terços de la població resideix a la perillosa confluència del Ganges i el Brahmaputra. Paradoxalment, les mateixes tres conques fluvials estan també cada cop més exposades al risc de sequera, degut al irregular caudal dels grans rius i l'elevada densitat demogràfica. La falta d'aigua, sumada als estralls per les inundacions i la falta de recursos públics, posa en perill la seguretat alimentària de milions d'habitants del subcontinent.

